

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА
РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ
ОПШТИНЕ БОЈНИК
ЗА ПЕРИОД 2023.-2025.**

Бојник, децембар 2022.

Садржај

УВОД	3
I Анализа постојећег стања	4
Демографска обележја	5
Образовање и писменост	6
Предшколско образовање	6
Основно образовање	6
Средњешколско образовање	6
Писменост	7
Компјутерска писменост	8
Здравство	8
Привреда и пољопривреда	9
Запослени	9
Незапослени	9
Запосленост у пољопривреди	10
Насиље над женама и насиље у породици	10
Равноправност у процесима одлучивања	11
Рад Комисије за родну равноправност	11
<i>Ex-post</i> анализа ефеката Локалног акционог плана за родну равноправност за период 2016.-2020	11
Циљеви предвиђени Нацртом Локални акциони план за родну равноправност општине Бојник 2018	12
Анализа ефеката Локалног акционог плана за родну равноправност за период 2016.-2020	12
Правни оквир и плански документи	14
Законски оквир Републике Србије	14
Стратешки оквир на нациооналном нивоу	16
Анализа анкете израђене за потребе Локалног акционог плана за родну равноправност	16
Циљеви и мере предвиђени Акционим планом за 2022. и 2023. годину за спровођење Националне стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године	21
Циљеви и приоритети ЛАП-а за родну равноправност за период 2023-2025. године	22
Праћење спровођења и вредновање учинака ЛАП-а за Родну равноправност општине Бојник за период 2023-25.	24
Локални акциони план за родну равноправност општине Бојник 2023-25	25

УВОД

Локални акцион план за родну равноправност (ЛАП РР) општине Бојник за период 2022.-2025. представља документ јавне политике којим се детаљније разрађују циљеви и приоритети утврђени усвојеним документима јавних политика вишег ранга, на државном и локалном нивоу. Као основни инструмент за спровођење политике родне равноправности на локалном нивоу, израђеном у складу са Законом о родној равноправности¹, овај документ утврђује мере које ће се реализовати у периоду 2022 - 2024. Овај документ израђен је у складу са Стратегијом за родну равноправност од 2021. до 2030. године².

Усвајањем Закона о планском систему РС³, као и пратећих подзаконских аката⁴ којима се ближе одређује његова методолошка примена, јавила се потреба да се процес израде докумената за подршку родној равноправности донекле промени, односно усклади са планским системом. Процес израде ЛАП-а за родну равноправност за период 2022. – 2024. одвија се у складу са одредбама Закона о родној равноправности и Закона о планском систему и пратећих подзаконских аката.

У складу са одредбама о планском систему, општина Бојник је објавила на својој интернет страници обавештење о почетку израде овог документа, након чега је започета израда.

Општина Бојник потписница је „Европске повеље за родну равноправност на локалном нивоу“ или "European Charter for Equality of Women and Men in Local Life" настале 2006.године. Ова повеља намењена је локалним самоуправама и регионима и представља инструмент рада за усмеравање њихових снага и партнерстава ка постицању веће равноправности. Повељу је саставио и представио Савет европских општина и региона са партнерима, највећа организација локалних и регионалних власти у Европи. Овим чланством општина је показала спремност да ради на унапређењу родне равноправности.

Општина Бојник је аплицирала за подршку у изради новог Акционог плана за родну равноправност, код организације за подршку родној равноправности Уједињених Нација – УН Вомен.

Нове одредбе планског система предвиђају израду *ex-ante* анализе ефеката током израде докумената јавних политика. Израђена и приложена *Ex-ante* анализа садржи све потребне елементе (сагледавање постојећег стања, дефинисање општег и посебних циљева и показатеља учинака, идентификовање ресурса за спровођење мера, као и механизма за спровођење мера и начин извештавања о резултатима спровођења).

¹ Законом о родној равноправности „Службени гласник РС“, бр. 52/2021

² Стратегија за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године "Службени гласник РС", бр.103/2021

³ Закон о планском систему, Службени гласник РС“, број 30/2018

⁴ Уредба о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС“, број 8/2019) и Уредба о методологији за израду средњорочних планова („Службени гласник РС“, број 8/2019)

У процесу израде анализе испитали смо и мишљење јавности о родној равноправности, спровођењем анкете која је обухватила узорак од 120 испитаника. Целокупан поступак треба да допринесе да ЛАП РР садржи потребне идентификоване промене које треба постићи применом Закона о родној равноправности а у складу са Стратегијом за родну равноправност од 2021. до 2030. године.

Израђена *ex-ante* анализа ће као саставно део ЛАП-а за родну равноправност 2023. – 2025. године бити доступна јавности, током спровођења јавне расправе. Након завршетка овог поступка припремиће се извештај са јавне расправе и сагледати предлози и сугестије за унапређење текста Предлога документа.

I Анализа постојећег стања

Општина Бојник налази се у самом срцу јужне Србије, смештена у Јабланичком округу са седиштем у истоименом граду Бојнику. Оивичена је лесковачком котлином са југа и планином Радан са севера. Бојник се налази у сливу Пусте реке по којој се цео крај назива пусторечким крајем, на надморској висини од 242 m. Заузима површину од 264 km². Поред Бојника, у састав општине улази још 35 села.

Иако се налази ван најзначајнијих магистралних саобраћајница Бојник чини природну везу северозападног дела лесковачке котлине са општинама Лебане и Медвеђа. Географски положај и природна конфигурација простора општине су специфични – око 2/3 њене територије је брдско-планинско подручје, са снажним утицајем на формирање релативно неповољне конфигурације мреже насеља и неравномеран територијални распоред економских активности и становништва.

Према подацима Републичког завода за статистику, за 2020. година, живело је укупно 9731 становника, од чега 4746 жена и 4985 мушкараца. Просечна густина насељености на нивоу општине износи 37 ст/км² (РЗС, 2021).

Положај општине Бојник у Републици Србији и у Јабланичком округу

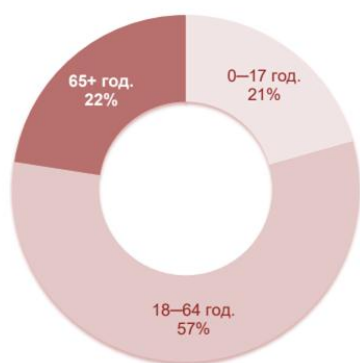
Демографска обележја

Подручје општине Бојник спада у емиграциона и депопулациона подручја. Позитиван демографски тренд трајао је до 1979. године, после чега долази до смањења укупног становништва и погоршања свих виталних демографских карактеристика.

Према последњем попису (2011. године) Општина је имала укупно 11,113 становника, што представља пад од 15% у односу на претходни попис (2002. год. – 13045 становника). Према проценама Републичког завода за статистику, број становника у 2020. години пао је на 9731.

	2019		2020	
	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	354	409	357	415
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	438	427	431	427
Деца старости 15–18 година (узраст средње школе)	252	282	238	272
Деца старости 0–17 година	980	1054	962	1045
Број младих (15–29 година)	838	943	818	927
Радни контингент становништва (15–64 година)	2832	3149	2781	3127
Укупан број становника	4833	5034	4746	4985

Графикон 1: Становништво према старосним

Извор: Витална статистика, РЗС

групама

Графикон 2: Досељено и одсељено становништво, 2019-2021

Када разматрамо старосну структуру, просечна старост у општини Бојник благо заостаје у односу на просек у Србији. Према подацима Завода за статистику Републике Србије просечна старост становништва 2020.године била је 43,5 година, док је за територију општине Бојник износила 43 године.

Образовање и писменост

Предшколско образовање

Дечији вртић „Ђука Динић“ у свом саставу има 11 објеката, један централни и 10 објеката ван седишта: Лапотинце, Кацабаћ, Стубла, Косанчић, Горње Бријање, Ђинђуша, Горњи Брестова и Придворица и покрива делокруг предшколског образовања деце. У објектима ради укупно 24 запослене особе. У 2020.години укупан обухват деце био је 191.

У 2021.години обухват деце узраста 0—3 године у предшколском васпитању и образовању био је 23 детета, што чини 8,3%, док је обухват деце предшколским васпитањем и образовањем, узраста од 3 године до поласка у припремни предшколски програм износио 94, што чини 33,5%. Припремни предшколски програм 2020.године похађало је 111 деце.

Основно образовање

У општини Бојник настава се изводи у 2 матичне основне школе и 14 подручних одељења од првог до четвртог разреда. Матичне школе су „Станимир Вељковић – Зеле“ у Бојнику, са истуреним одељењима: Црквица, Придворица, Доње Коњувце, Ђинђуша, Лапотинце, Каменица, Плавце, Зелетово и Мрвеш. Укупан број ученика/ца основне школе у 2021.години износио је 926, од чега 369 у нижим разредима и 457 у вишим разредима основне школе.

Графикон 3: Ученици уписани у основне школе, 2021 (%)

Средњешколско образовање

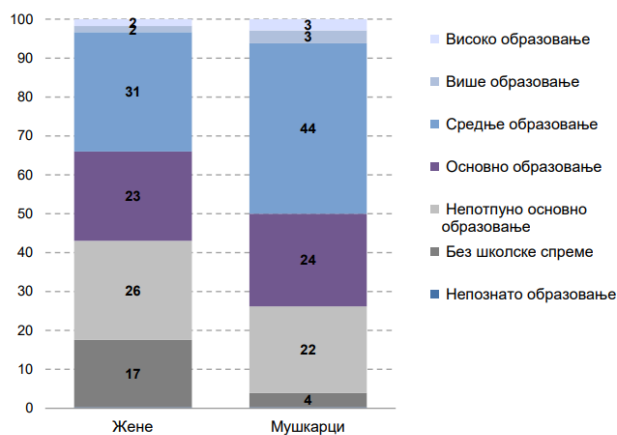
Извор: Статистика образовања, РСБ

Средњешколско образовање одвија се у средњој школи „Бошко Крстић“, коју је у 2021.години укупно похађало 268 ђака. Школа има следеће профиле у трогодишњем и четворогодишњем програму:

- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

Знатно већи број дечака у односу на девојчице опредељује се за трогодишње школе. Средњу школу у Бојнику 2022. године уписало је 60 ученика и ученица, док је 112 ученика завршило основну школу 2021. године. Значи да је 46.5% деце у школама у другим местима, најчешће у Лесковцу.

Графикон 4: Ученици уписани у основне школе, 2021

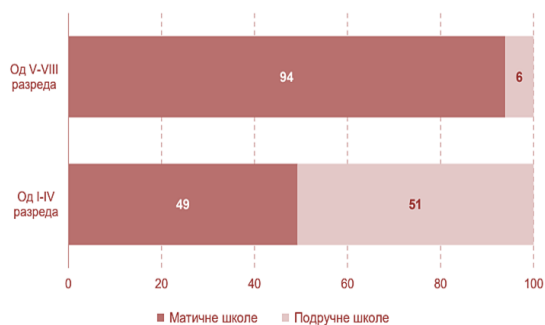

Извор: Попис становништва, домаћинстава и станова, РЗС

Писменост

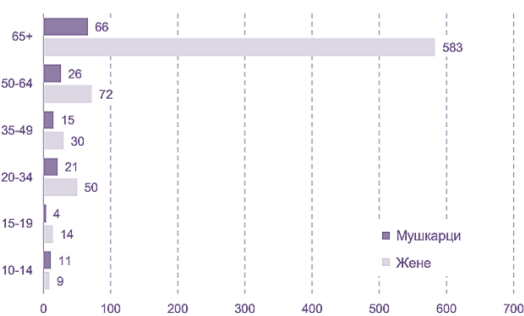
Према подацима са пописа становништва, у општини Бојник је чак 43 % жена и 26% мушкараца без или са непотпуним основним образовањем, у контингенту старијем од 15 година (Графикон 5). Жена скоро два пута више. Овај проценат је заиста алармантан. Жене чине 84 % неписмених у укупном број становништва старости више од 10 година (Графикон 6).

Графикон 5: Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу, 2011 (%)

Извор: Статистика образовања, РЗС

Графикон 6: Непосмена лица старости 10 и више година према старосним групама, 2011

Извор: Попис становништва, домаћинстава и станова, РЗС

Овај проценат се у највећој мери односи на жене старости преко 65 година. Међутим, и међу женама и мушкарцима имамо неписмене у свим старосним контингентима, што је нешто на чему треба радити у будућности. У контингенту становништва од 15 до 64 број неписмених женског пола је најмање два пута већи. Међутим, податак за старосну категорију од 10 до 14 година говори да је број дечака који нису у систему школства већи за 2. (Графикон 6)

Компјутерска писменост

Компјутерска писменост је према статистичким подацима уједначена, са мало бољом писменошћу мушкараца. Велики проценат компјутерско неписмених особа јавља се првенствено код старије популације и то без бзира на пол. Веома је важно подићи свест о примену ИКТ у свим областима друштва, привреде и науке и свим старосним категоријама. Модерно друштво неминовно захтева познавање рада на рачунару, рада на апликацијама које олакшавају функционисање у свим сегментима друштва (здравство, школство, привреда). Ово се може постићи и додатним неформалним обазовањем и едукацијом. Напредак друштва у примени ИКТ имаће пресудан утицај на развој заједнице у будућности, као и на будући положај жена и мушкараца. Због тога је препознавање коришћења ИКТ у свим образовним профилима и старосним категоријама је веома важно.

Становништво старости 15 и више година према компјутерској писмености и полу, 2011. (%)

Извор: Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС

Здравство

Здравствену делатност на територији општине Бојник обавља Дом здравља. У свом саставу има централни објект у Бојнику, здравствену станицу у Косанчићу и амбуланте у Орану, Лапотинцу, Горњем Коњувцу, Горњем Брествцу и основној школи у Бојнику. У Дому здравља запослено је 17 лекара, 5 стоматолога и 45 радника са средњом стручном спремом.

Лекари — здравствена заштита деце (на 1 000 становника)	2,6
Лекари — здравствена заштита школске деце и омладине (на 1 000 становника)	0,7
Лекари — здравствена заштита одраслог становништва (на 1 000 становника)	0,8
Стоматолози — стоматолошка заштита деце, школске деце и омладине (на 1 000 становника)*	0,9
Лекари — здравствена заштита жена (на 1 000 становника)	0,25

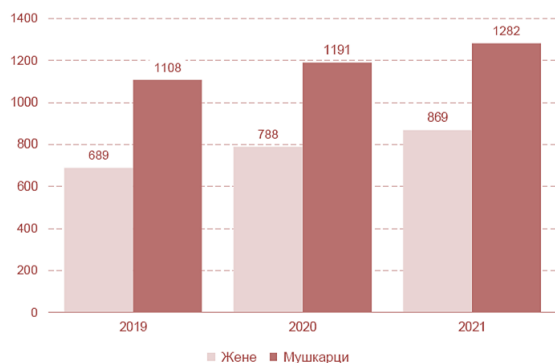
Број лекара према броју становника — извор: Институт за јавно здравље Србије

Према подацима Институт за јавно здравље Србије за 2021.годину, обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом је 58,7 %. Ово значи да се готово половина жена није јавило лекару у првом триместру, док је патронажну посету имало јвега 0,8% жена.

Привреда и пољопривреда

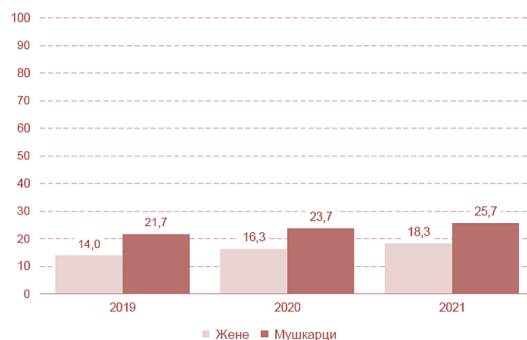
Запослени

Графикон 7: Регистровани запослени према општини пребивалишта, 2019-2021.

* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници
Извор: Статистика запослености и зарада, РЗС

Графикон 8: Регистровани запослени према општини пребивалишта у односу на број становника, 2019-2021.

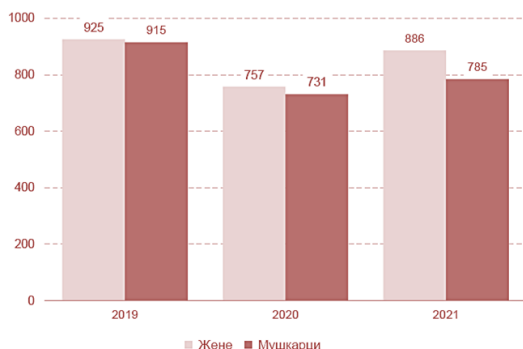
Извор: Статистика запослености и зарада, РЗС

Радни контингент становништва у 2020. години чини 788 жена и 1191 мушкарац. Радни контингент у 2020.години чинило је 2781 жена и 3127 мушкараца. Анализом података за 2020. годину добијамо да је у 2020. години од укупног броја радно способног становништва било запослено 28,34% жена и 38,1% мушкараца.

Такође, анализом повећања броја запослених током ове три године можемо приметити да је од 2018. до 2020. године број запослених жена повећан за 25,5%, док је број запослених мушкараца повећан за 15%, што је позитиван показатељ.

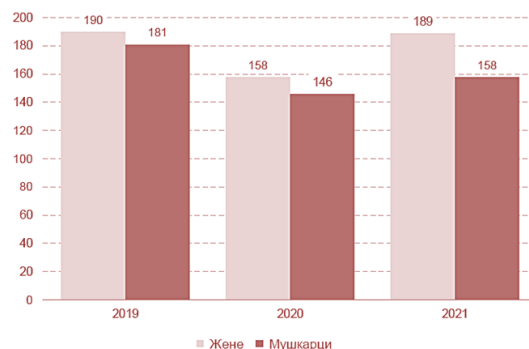
Незапослени

Графикон 9: Регистровани незапослени према полу, 2019-2021.

* стање на дан 31.12.
Извор: Национална служба за запошљавање

Графикон 10: Регистровани незапослени на 1000 становника, према полу 2019-2021.

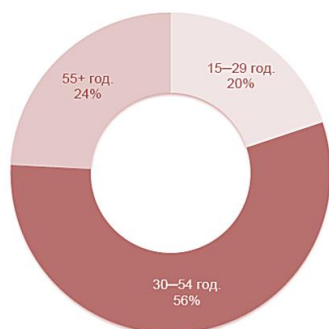
* стање на дан 31.12.
Извор: Национална служба за запошљавање

Према подацима за 2020. годину, незапослено је 27,22% жена у радном контингенту становништва (15—64 година) и 23,38% мушкараца, посматрајући исту статистичку категорију. Овај податак не говори о великом родном дизбалансу у категорији незапослених.

Такође, анализом смањења броја незапослених током ове три године можемо

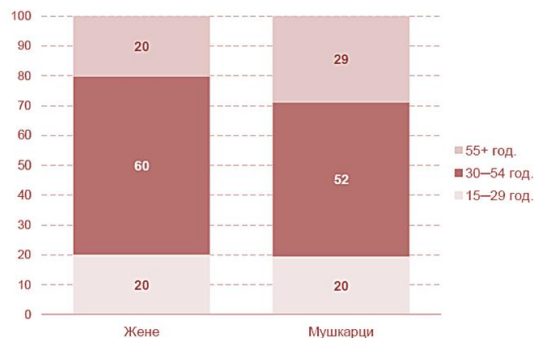
приметити да је од 2018. до 2020. године број незапослених жена смањен за 4,2%, док је број незапослених мушкараца смањен за 14,1%. На графикону се може видети и да је у 2020. години то смањење било још израженије, али се у 2021 број поново повећао. Ова нестабилност није добар показатељ за услове живота које првенствено треба омогућити младим женама и мушкарцима у малим срединама.

Графикон 11: Учешће незапослених према старосним групама у укупном броју незапослених, 2021.

Извор: Национална служба за запошљавање

Графикон 12: Учешће незапослених према старосним групама и полу у укупном броју незапослених, 2021 (%)

Извор: Национална служба за запошљавање

Запосленост у пољопривреди

Према подацима Пописа пољопривреде 2012. године, у 35 насеља на територији општине Бојник регистрована су 2593 пољопривредна домаћинства од чега су 484 жене носиоци газдинства (18,7%). Међутим, од укупног броја ангажованих на пољопривредним газдинствима је 60,5% жена, док је број управница и стално запослених на газдинствима предузетника око 20%.

Ангажована радна снага, 2012.

	Укупно	Жене	Мушкарци
Носиоци породичног газдинства	2593	484	2109
Чланови породице и рођаци који су обављали пољопривредне активности на породичном газдинству	3780	2286	1494
Стално запослени на породичном газдинству	5	1	4
Стално запослени на газдинству правног лица/предузетника	19	4	15
Управници (менаџери) на газдинствима	2698	442	2256

Извор: Попис пољопривреде, РЗС

Насиље над женама и насиље у породици

У ЦСР Бојник, у 2022. години, регистроване су 22 жртве насиља.

Деце није било међу жртвама насиља. Међутим, укупно 10 детета, од чега 3 дечака и 7 девојчица су чланови породица у којима се насиље дешавало.

Према родној припадности, жена жртва насиља је 18, а мушкараца жртва 4.

Сваки случај насиља у породици, које је резултирало изрицањем хитних мера забране приласка и контакта жртви или удаљењем учиниоца из стана, разматран је на састанцима групе за координацију и сарадњу, на којима учествују представници полиције, ЦСР и тужлаштва. Заједнички се процењује степен ризика и одређују мере заштите жртве насиља.

Жртвама се пружа подршка у смислу измештања из породице и смештаја у безбедно окружење, тј. у Прихватилиште за жене и децу жртве насиља у Лесковцу. Такође, доступна им је материјална подршка, као и саветодавна и правна помоћ од стране радника ЦСР.

Равноправност у процесима одлучивања

Патријархално васпитање, стереотипно схватање улоге жена и мушкараца, из кога произилазе и веће породичне обавезе, брига о деци и старијима обесхрабрује жене да учествују активно у јавном животу, да прихвате руководеће позиције, да се образују и усавршавају и да се јављају на расписане конкурсе за руководећа места. Присуство жена на руководећим функцијама, али и сам проценат запослених жена нису охрабрујући. У општини Бојник једна је жена у општинском већу, док на челу Одељења унутар Општинске управе нема ни једне жене. Према исказима локалних руководстава највећи разлог овоме је управо незаинтересованост самих жена.

Како 21. век захтева стално надограђивање знања, због брзине промена које се дешавају у свим областима, од развоја друштва, законски регулатива, до технолошког развоја, жене не успевају да пронађу времена за рад на себи, првенствено због обавеза које доноси улога жене у патријархалној породици (обавезе у кући, подизање деце). Одатле и проистиче њихова незаинтересованост, која само значи да немају равноправне услове за то.

Рад Комисије за родну равноправност

Комисија за родну равноправност формирана је августа 2020. године у следећем саставу:

1. Мирослав Живковић из Лапотинца
2. Стана Милић из Драговца
3. Весна Тодоровић из Бојника,
4. Наташа Здравковић из Бојника
5. Данијела Денић из Бојника

Чланом 91 Пословника Скупштине општине Бојник прописно је: Комисија за родну равноправност разматра предлоге одлука и других општих аката које доноси Скупштина општине,, прати остваривање политика једнаких могућности на нивоу Општине.

Учешће у буџету општине за 2020. и 2021. године за активности Комисије за родну равноправност износила је нула динара.

***Ex-post* анализа ефеката Локалног акционог плана за родну равноправност за период 2016.-2020**

Циљеви предвиђени Нацртом Локални акциони план за родну равноправност општине Бојник 2018

ОПШТИ ЦИЉ: Равноправно учешће жена у процесима доношења одлука

1. Повећање броја жена у органима одлучивања на локалном нивоу
2. Повећање видљивости локалног тела за РР у систему локалне самоуправе
3. Успостављање система праћења родне равноправности и вођење родно осетљиве статистике на локалном нивоу
4. Бољи положај жена у заједници

ОПШТИ ЦИЉ: Повећање опште стопе запослености жена у општини Бојник

1. Запослена и економски независна жена
2. Стварање позитивне климе за запошљавање жена из угрожених група

ОПШТИ ЦИЉ: Успостављање родне једнакости у образовању

1. Образовање одраслих као друга шанса

ОПШТИ ЦИЉ: Унапређење здравља жена

1. Подизање нивоа свести код жена о значају примарне здравствене заштите

ОПШТИ ЦИЉ: Унапређење међусекторске сарадње

1. Успостављање локалних и регионалних механизма и процедура за заштиту жена жртава насиља

Анализа ефеката Локалног акционог плана за родну равноправност за период 2016.-2020

Анализа ефеката Локалног акционог плана за родну равноправност за период 2016.-2020 показала је да је веома мали број активности спроведен. Статистички подаци, као и стање које показује Анкета израђена за потребе израде ЛАП-а РР за 2023-25, показују да је напредак у области родне равноправности веома мали. Ово стање је релативно и очекивано, јер се и на Националном нивоу највише учињено на успостављању стратешких и законског оквира, али су инструменти за спровођење још увек нефункционални. Анализа је узела у обзир податке и информације свих актера који су дефинисани као одговорни за спровођење мера односно активности, као и податке и информације који су прибављени из других извора. Анализа постигнутих учинака базирана је на вредностима дефинисаних показатеља као и корелације између остварених вредности показатеља и утрошених финансијских средстава.

Према исказима одговорних институција, до 2021. године спроведени су следећи пројекти и активности на тему родне равноправности:

- Назив пројекта: Подршка локалним механизмима родне равноправности

Назив програма: Европски прогрес

Датуми почетка и завршетка пројекта: 12 децембар 2016. до 12. априла 2017.

Корисник гранта: Општина Бојник

Вредност гранта: 390.593,94 рсд

Корисници овог пројекта били су одборнице и одборници, као и чланови и чланице Комисије за родну равноправност општине Бојник и чланови пројектног тима.

Резултати пројекта:

Одржан семинар за чланове пројектног тима и чланове комисије РР. Теме семинара биле су: Род, родни концепти и дефиниције, Спровођење родне анализе, Институционална родна равноправност, Основне акционог планирања у сврси функционисања тела за РР. Учесће је узело 9 корисника, а на конференцији која је

одржана поред учесника обуке узело је учешће 33 корисника.

- Израђен нацрт прописа о равноправности полова на основу стечених знања са семинара. У оквиру ове активности чланови и чланице пројектног тима и комисије за родну равноправност израдили су план рада комисије са предвиђеним активностима које ће комисија спроводити.

- Назив пројекта: Спровођење мера популационе политике

Назив програма: Програм подршке спровођењу мера популационе политике у Републици Србији за 2018. годину, Кабинет министра без портфеља задуженог за демографију и популациону политику

Период реализације: 19. Јул 2018. до 15. Децембар 2018.

Корисник гранта: Општина Бојник

Вредност гранта: 600.000,00 рсд

Активности: Едукација из области популационе политике И спровођење сета мера за ублажавање економске цене родитељства

- Назив пројекта: Спровођење мера популационе политике

Назив програма: Програм подршке спровођењу мера популационе политике у Републици Србији за 2019. годину, Кабинет министра без портфеља задуженог за демографију и популациону политику

Период реализације: Јул 2019. до Децембар 2019.

Корисник гранта: Општина Бојник

Вредност гранта: 300.000,00 рсд

Активности: Реализација обуке на тему "Међугенерациска солидарност и дуготрајна нега старих у Србији"

- Назив пројекта: Спровођење мера популационе политике

Назив програма: Програм подршке спровођењу мера популационе политике у Републици Србији за 2020. годину, Кабинет министра без портфеља задуженог за демографију и популациону политику

Период реализације: март 2019. до септембар 2019.

Корисник гранта: Општина Бојник

Вредност гранта: 1.000.000,00 рсд

Активности: Реализација обука по темама: Усклађивање рада и родитељства, Усклађивање родитељског и професионалног домена, стратегија подстицаја рађања у Србији, значај вакцинације, едукација трудница и репродуктивно здравље адолесцената.

- Назив пројекта: Будућност са једнаким шансама за све

Назив програма: Програм подршке Владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености - Swiss pro

Период реализације: од децембра 2021. до јула 2021.

Корисник гранта: Општина Бојник

Вредност гранта: 600.000,00 рсд

Активности: Формирање Међуопштинског координационог тима, формирање Међуопштинског тима за родну равноправност код младих, организовање радионица за чланове Комисија за родну равноправност, професоре и наставнике, организовање радионица за ученике, формирање заједничког веб потрала, такмичење ученика и подела награда.

За даљи успешан рад неопходна је подршка од стране руководства, проактивност Комисије и сарадња са државним органима и донаторским програмима. Важно је препознати да укључивање жена на свим нивоима доприноси развоју

заједнице, што је кључ опстанка мањих и неразвијених средина.

Правни оквир и плански документи

Законски оквир Републике Србије

1. **Устав Републике Србије** (усвојен 2006. године) даје законски основ за увођење и уређивање родне равноправности у Србији и установљује равноправност полова као основно уставно право. Уставом је утврђена обавеза државе да јемчи равноправност жена и мушкараца и развија политику једнаких могућности (члан 15), а уведено је и начело забране дискриминације, између осталог и дискриминације на основу пола. Прокламује начело једнакости пред Уставом и законом и забрањује непосредну и посредну дискриминацију на било којој основи, укључујући и дискриминацију на основу пола (члан 21. став 3). Гарантује право на једнаку законску (члан 21. став 2) и судску заштиту (члан 36), правну заштиту свих основних људских права свим грађанима и грађанкама без дискриминације, укључујући и обраћање међународним институцијама у циљу заштите зајемчених права (члан 22. став 2). Устав Републике Србије предвиђа да Република Србија може увести посебне мере „ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима” (члан 21. став 4). Ова уставна одредба отвара простор за развијање политике родне равноправности и унапређење законодавства, као и за увођење и примену мера са циљем елиминације дискриминације жена.

2. **Закон о равноправности полова** („Службени гласник РС”, број 104/09). Уређује стварање једнаких могућности остваривања права и обавеза, предузимање посебних мера за спречавање и отклањање дискриминације засноване на полу и поступак правне заштите лица изложених дискриминацији. Под равноправношћу полова Закон подразумева „равноправно учешће жена и мушкараца у свим областима јавног и приватног сектора, у складу са општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима, Уставом Републике Србије и законима, и сви су дужни да је поштују” (члан 2. став 1). Државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединица локалне самоуправе, организације којима је поверено вршење јавних овлашћења, као и правна лица која оснива или финансира у целини, односно у претежном делу Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе дужни су да прате остваривање равноправности засноване на полу у свим областима друштвеног живота, примену међународних стандарда и Уставом зајемчених права у овој области (члан 2. став 4). Закон обавезује органе јавне власти да воде активну политику једнаких могућности у свим областима друштвеног живота (члан 3). Политика једнаких могућности подразумева постизање равноправности полова у свим фазама планирања, доношења и спровођења одлука које су од утицаја на положај жена и мушкараца. Закон прави разлику између појмова пол и род, наводећи да се пол односи на биолошке карактеристике лица (члан 10. став 1. тачка 1), док род означава „друштвено успостављене улоге, положаје и статусе жена и мушкараца у јавном и приватном животу, а из којих услед друштвених, културних и историјских разлика проистиче дискриминација заснована на биолошкој припадности одређеном полу” (члан 10. став 1. тачка 2). Дискриминација по основу пола се дефинише као „свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) које има за циљ или последицу да лицу или групи отежа, угрози, онемогући или негира признање, уживање или остваривање људских права и слобода у политичкој, економској, друштвеној, културној, грађанској, породичној и другој области” (члан 4. став 1). Дискриминацијом се сматра и ако се према лицу неоправдано поступа лошије него што се поступа према другоме, искључиво или углавном што је тражило или намерава да тражи правну заштиту од дискриминације или је понудило или намерава да

понуди доказе о дискриминаторском поступању. Под неоправданим разликовањем, искључивањем, ограничавањем и поступањем или другим предузетим мерама, у смислу овог закона, нарочито се сматра ако: 1) предузета мера није оправдана законитим или легитимним циљем; 2) не постоји сразмера између предузетих мера и циља који се предузетим мерама остварује. Као и Закон о забрани дискриминације, и Закон о равноправности полова предвиђа предузимање посебних мера ради отклањања и спречавања неједнаког положаја жена и мушкараца и остваривања једнаких могућности полова (члан 7).

3. **Закон о забрани дискриминације** („Службени гласник РС”, број 22/09). Уређује општу забрану дискриминације, облике и случајеве дискриминације и механизме заштите. Међу основама дискриминације наводи, између осталих, пол, родни идентитет, сексуалну оријентацију, брачни и породични статус (члан 2, став 1). Закон дефинише дискриминацију на основу пола као поступање „противно начелу равноправности полова, односно начелу поштовања једнаких права и слобода жена и мушкараца у политичком, економском, културном и другом аспекту јавног, професионалног, приватног и породичног живота” (члан 20. став 1). Чланом 14. Закон предвиђа примену посебних мера уведених ради постизања пуне равноправности, зашт

4. **Закон о родној равноправности** („Службени гласник РС”, број 52/2021). Овим законом уређују се појам, значење и мере политике за остваривање и унапређивање родне равноправности, врсте планских аката у области родне равноправности и начин извештавања о њиховој реализацији, институционални оквир за остваривање родне равноправности, надзор над применом закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређивање родне равноправности.

5. **Закон о забрани дискриминације** („Службени гласник РС”, број 22/2009 и 52/2021)

У националном законодавству, антидискриминационе одредбе имају и:

- Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, број 33/06 и 13/16);
- Закон о заштити права и слобода националних мањина („Службени гласник СРЈ”, бр. 11/02 и „Службени гласник РС”, бр. 72/09 – др. закон и 97/13 – УС и 47/18);
- Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19);
- Породични закон („Службени гласник РС”, бр. 18/05, 72/11 и 6/15);
- Закон о социјалној заштити („Службени гласник РС”, број 24/11);
- Закон о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17, одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење);
- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17-др закон и 49/2021);
- Закон о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС”, бр. 84/14 и 58/15, 12/2016);
- Закон о избору народних посланика („Службени гласник РС”, бр. 14/2022)
- Закон о локалним изборима („Службени гласник РС”, бр. 14/2022)
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС”, бр. 25/2019);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др закон, 101/2016- др закон и 47/2018 др закон и 111/2021 - др закон);
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 32/13 и 14/2022);
- Закон о младима („Службени гласник РС”, број 50/11 и 116/2022) и др.

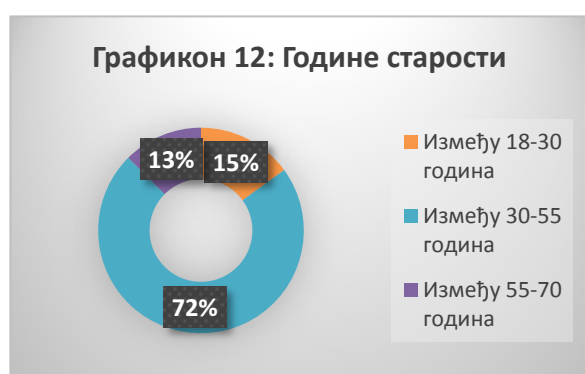
Стратешки оквир на националном нивоу

1. Nacionalna strategija za rodnu ravnopravnost za period 2021-2030. godine
2. Akcioni plan za period od 2022-2023. godine za sprovođenje Strategije za rodnu ravnopravnost 2021-2030
3. Nacionalna strategija prevencije i zaštite od diskriminacije za period 2022-2030. godine
4. Стратегија за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. године

Анализа анкете израђене за потребе Локалног акционог плана за родну равноправност

Анкета за потребе израде ЛАП РР спроведена је у октобру 2022. године. Укупно је анкетирано 120 испитаника. Анализа је обухватила запослене у јавним институцијама и запослене у школама, жене и мушкарце са села, предузетнике и предузетнице, као и припаднике ромске националне мањине.

На основи потребе и циљева анкете, утврђен је анкетни лист. Анкетни лист садржи питања о испитанику, на основу којих можемо да добијемо резултате разврстане по полу, школској спреми или годинама старости. Након тога, испитаници су одговарали на сет питања која упућују на проблематику којом се бавимо и припремају испитаника за размишљање у правцу равноправности. Последњи сет питања захтева јасније дефинисање одговора који су значајни за израду ЛАП-а РР.

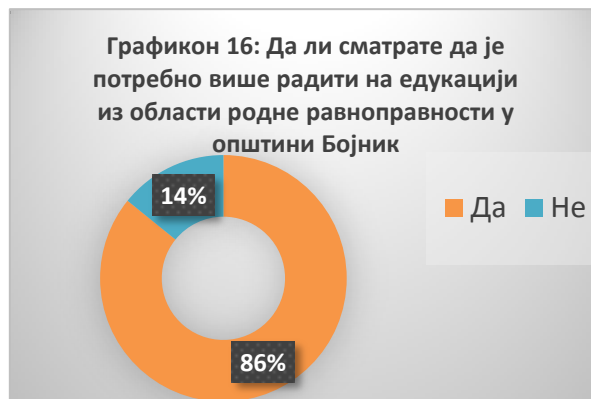

Највећи старосни контингент испитаника/ца је између 30 и 55 година, 72%. Испитанице чине 77% анкетираних. Највећи број испитаника и испитаница је са високом стручном спремом.

Већина испитаника/ца упознато је са термином родне равноправности, чак 93% према исказу који су дали, док 14% испитаника/ца од којих је већина мушког пола, сматра да није потребно радити на едукацији из ове области.

На питање како замишљају потпуну родну равноправност, испитаници/це су могли да

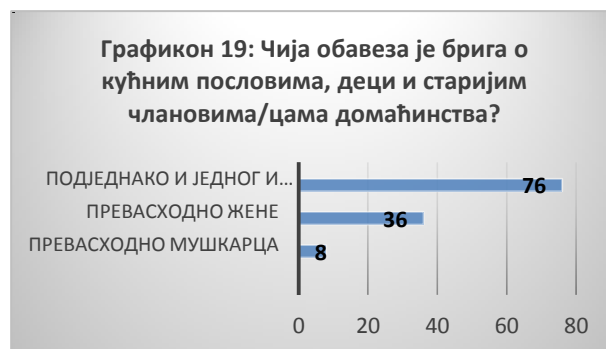

заокруже више одговора. Женски део сматра да је за потпуну родну равноправност нејважнија једнакост у платама, затим једнакост на позицијама одлучивања и као треће приближно исто време за кућне послове, мушкарци су предност дали позицијама одлучивања и једнакост у наслеђивању. Расподела времена за обављање кућних послова кључ је за могућност рада на свом развоју, напредовању у послу или усавршавању и треба га препознати и приликом израде Акционог плана.

На питање: „У којој области жене могу да допринесу у истој мери као и мушкарци“ (Графикон 18), испитанице су препознале да је то неодвојиво, док су испитаници дали предност економском раду и привређивању.

Бригу о кућним пословима већина испитаника види као заједничку, али готово трећина препознаје као посао жене, што управо доводи до мањка слободног времена за рад на себи, што је претходним питањима већ препознато као проблем.

На питање: „Да ли бисте подржали сина/брата/ блиског друга да упише Струковну школу за васпитаче и постане васпитач у вртићу јер га то занима?“, 87% испитаника је одговорило потврдно и видело одабир занимања као личну ствар. Међутим, 13% испитанике је дали одговоре да то јесте његов избор и може да буде шта жели али не би добио подршку, што указују на доминантно патријархално васпитање.

Следеће питање је било слично, само се односило на посао жена: Да ли бисте подржали ћерку у жељи да се посвети професији која са собом носи чести прековремени и ноћни рад (нпр. инспекторка у сектору криминала) ако је то интересује? (Графикон 21). На ово питање 24% негативних одговора дали су испитаници мушког пола. Иза овог питања и одговора препознајемо патријархалан образац понашања и расуђивања, првенствено због тога што је само питање било дефинисано тако да особа већ има жељу да се тиме бави.

Следеће питање односило се на учешће у друштвеном животу у општини Бојник. Две трећине мушкараца сматра да оба пола имају исте могућности, док више од 60% жена сматра да је женама теже да остваре своје потребе. Неједнако виђење ствари указује на то са је ово тема о којој се мало прича. Иако жена нема на руководећим позицијама и већи је степен незапослености, мушкарци не препознају дисбаланс. Ово је још један одговор који треба узети у обзир при формирању ЛАП-а РР и размотрити да ли је мало понуда или жене због количине посла, на свом радном месту а затим и у кући не успевају да пронађу времена за свој друштвени живот.

Када говоримо о могућностима за остваривање пословних амбиција, слика је мало другачија. Више од 50% мушкараца сматра да имају потпуно једнаке могућности, док скоро 60% жена сматра да је женама теже да се остваре пословно у Бојнику.

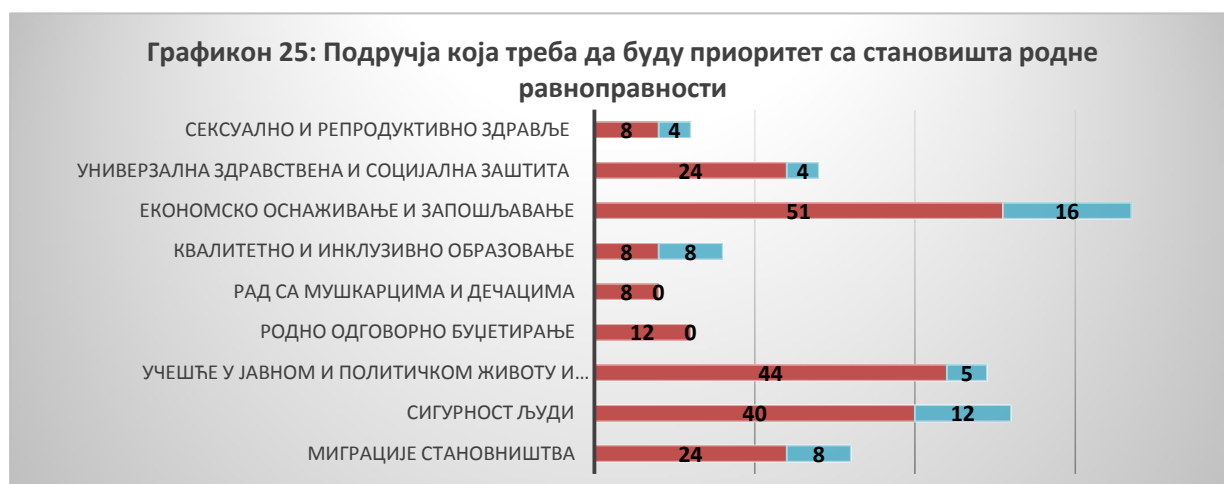
Веома важно питање на које смо тражили одговор је и „Која је група жена које су најнеравноправнијем положају?“ (Графикон 24). Веома јасна расподела одговора указује да наш фокус у раду на родној равноправности у Бојнику свакако треба да буде на запошљавању и обезбеђивању материјне сигурности. Жене које живе на селу су већ треће рангирани одговор, што треба да укаже на то да је потребно да припремимо и пројекте које би однажиле жене на селу, дали им мало простора за рад на себи, усавршавање, покретање сопственог бизниса.

Испитанице су имали простора да идентификују до 5 проблема који највише оптерећују мушкарце (одговарале су само жене). Група одговора које смо најчешће добијали указује на проблеме везане за финансије, посао и стамбено питање, затим долази група одговора која указује да мушкарци имају проблем са традиционалним оквиром у којем живе, и који им не дозвољава економску независност, да се у суживоту више генерација увек пита најстарији мушки члан породице, тако да економска и социјална независност није могућа. Затим следе одговори да их оптерећују обавезе око куче и деце и да не воле ову врсту обавеза.

Испитаници су имали простора да идентификују до 5 проблема који највише оптерећују жене (одговарали су само мушкарци). Група одговора које смо најчешће добијали указује на проблеме везане за посао, у смислу независности, економске једнакости, немогућност усавршавања и рада на каријери условљена мањком времена због већих обавеза око куће, бриге о породици. Неколико одговора указује и на проблем тешких физичких послова, од рада на имању, око огрева или домаћинства. Све ово везује се за традиционално конзервативно окружење.

Од испитаника смо затражили и да одреде подручја која треба да буду приоритет са становишта родне равноправности. Према њиховим одговорима, највише треба обратити пажњу на економско оснаживање и запошљавање, општу сигурност, учешће у јавном и политичком животу и квалитетно и инклузивно образовање. (Графикон 25)

Са друге стране, разматрањем изазова и препрека за постизање родне равноправности одговори су уједначенији, али можемо издвојити следеће: традиционалне родне улоге, ниско учешће у процесима доношења одлука, и економска родна неједнакост. Уколико сумирамо одговоре, можемо приметити да се исти образац кирије у већини одговора, а то је: приметна родна неосвешћеност средине, слабо учешће жена у облучивању, родно засновано насиље.

Циљеви и мере предвиђени Акционим планом за 2022. и 2023. годину за спровођење Националне стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године

Општи стратешки циљ:

Превазилажење родног јаза и остваривање родне равноправности као предуслов за развој друштва и побољшање свакодневног живота жена и мушкараца, девојчица и дечака.

Посебан циљ 1: Смањен родни јаз у економији, науци и образовању као предуслов и подстицај социо–економског развоја друштва;

Посебан циљ 2: Обезбеђене једнаке могућности за остваривање и заштиту људских права као претпоставка развоја и безбедног друштва;

Посебан циљ 3: Успостављена приступачна и свеобухватна здравствена заштита и обезбеђена социјална сигурност; обавезе код којих се наводи Министарство за људска и мањинска права преузело министарство у чијој надлежности буде област родне равноправности.

Посебан циљ 4: Успостављен целовит и функционалан систем за креирање и спровођење родно одговорних јавних политика и буџета. Мере за остваривање посебних циљева:

Посебан циљ 1:

Мера 1.1: Подршка иновативним програмима и услугама за активацију жена на тржишту рада, и њихову повећану запошљивост и samozapoшљавање, те креирање радних места за жене са додатно отежаним приступом одрживом запошљавању и samozapoшљавању;

Мера 1.2: Препознавање, вредновање и редистрибуција неплаћеног кућног рада и повећање расположивог времена за плаћени рад, лични развој и слободно време; Мера 1.3: Смањење платног јаза између жена и мушкараца на тржишту рада у свим секторима и повећање учешћа жена у високо плаћеним пословима;

Мера 1.4: Успостављање системске подршке за започињање, развој и раст бизниса у већинском власништву жена и повећање профитабилности њихових предузетничких активности;

Мера 1.5: Успостављање системске подршке за подстицање учешћа жена у друштвеним и технолошким иновацијама и повећању користи од иновационе делатности;

Мера 1.6: Уродњавање јавних политика и законодавства у области предшколског и основношколског васпитања и образовања, јачање капацитета свих релевантних актера и институција и подизања нивоа свести о значају остваривања родне равноправности;

Мера 1.7: Уродњавање јавних политика и законодавства у области средњег образовања и васпитања, јачање капацитета свих релевантних актера и институција, подизање нивоа свести о значају остваривања родне равноправности и промоција инклузивног родно сензитивног доживотног учења;

Мера 1.8: Уродњавање јавних политика и законодавства у области образовања и науке, јачање капацитета свих релевантних актера и институција, подизања нивоа свести о значају остваривања родне равноправности и успостављање једнаких могућности за каријерно напредовање запослених жена и мушкараца.

Посебан циљ 2:

Мера 2.1: Успостављање институционалних претпоставки и нормативних гаранција за владавину права, једнаке могућности приступа правди и обезбеђивање ефикасне и делотворне заштите људских права и родне равноправности;

Мера 2.2. Унапређена безбедност жена у миру, конфликту и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама, кроз интегралну примену Резолуције 1325 СБ УН–Жене, мир и безбедност у Републици Србији;

Мера 2.3. Унапређена безбедност жена и девојчица у јавној и приватној сфери кроз елиминацију свих облика насиља, укључујући трговину људима, сексуалне и друге облике експлоатације, посебно у време криза и ванредних ситуација;

Мера 2.4. Јачање капацитета, унапређивање институционалног и нормативног оквира родне равноправности у политичком животу и обезбеђивање равноправног учешћа жена и мушкараца, посебно рањивих група у одлучивању о јавним пословима.

Посебан циљ 3:

Мера 3.1: Унапређење доступности и квалитета здравствене заштите без дискриминације, укључујући програме ране превенције сексуалног и репродуктивног здравља, рака дојке и рака грлића материце, као и подизање свести о савременим облицима контрацепције и побољшање приступа услугама за планирање породице;

Мера 3.2. Обезбеђење социјалне сигурности, смањење сиромаштва, социјалне искључености и унапређење доступности услуга социјалне заштите ради очувања и повећања квалитета живота, благостања жена и мушкараца из рањивих група, као и подршке породицама у задовољењу животних потреба.

Посебан циљ 4:

Мера 4.1. Унапређени капацитети, институционални и нормативни оквир који обликују амбијент у коме се унапређује родна равноправност са акцентом на институционалне механизме родне равноправности као део целовитог и функционалног система и механизма за креирање родно одговорних јавних политика;

Мера 4.2. Развој и унапређење родне статистике, повећање доступности података и информација као и коришћење података који одражавају стварност живота жена и мушкараца, девојчица и дечака за креирање политика;

Мера 4.3. Континуирана и појачана примена родно одговорног буџетирања на националном, покрајинском и локалном нивоу у поступку планирања и извршења буџета, институционализација РОБ-а у буџетском систему РС, и повећање улагања у родну равноправност;

Мера 4.4. Унапређени капацитети за креирање родно одговорних ресорних јавних политика, анализу и праћење ефеката јавних политика на остваривање родне равноправности.

Циљеви и приоритети ЛАП-а за родну равноправност за период 2023-2025.године

Анализом тренутног стања приказаних статистичких показатеља у општини Бојник, анализом израђене анкете, сагледавањем Стратешких докумената вишег ранга, као и претходног ЛАП-а, ЛАП ће бити садржати следеће циљеве и мере:

Општи стратешки циљ:

Ублажавање родних разлика у друштву, као предуслов за развој друштва по мери жена и мушкараца, девојчица и дечака у Бојнику.

	<p>Посебан циљ 2: Смањене родних разлика у остваривању људских права и слобода, здравствене и социјалне заштите</p>
	<p>Посебан циљ 1: Смањене полне разлике у запошљавању, науци и образовању</p>
	<p>Мера 2.1. Унапређена безбедност жена и девојчица у јавној и приватној сфери кроз елиминацију свих облика насиља</p> <p><i>Показатељ 1: Број едукација о родно заснованом насиљу</i></p> <p><i>Показатељ 2: Број пријава насиља</i></p> <p>Мера 2.2. Унапређен институционални оквир за развој родне равноправности и обезбеђивање равноправног учешћа жена и мушкараца</p> <p><i>Показатељ 1: Број жена на руководећим местима у општини повећан</i></p> <p><i>Показатељ 2: Комисија за РР активна, формиран Савет за РР</i></p> <p>Мера 2.3. Унапређење доступности и квалитета здравствене заштите без дискриминације</p> <p><i>Показатељ 1: Број организованих едукација за праћење и превенцију болести</i></p> <p><i>Показатељ 2: Број особа оболелих од тешких болести се смањује</i></p> <p><i>Показатељ 3: Број прегледа</i></p> <p>Мера 2.4. Обезбеђење социјалне сигурности, смањење сиромаштва, социјалне искључености и унапређење доступности услуга социјалне заштите</p> <p><i>Показатељ 1: Број спроведених програма од стране свих институција, локалних, државних или невладиних институција</i></p> <p><i>Показатељ 3: Број едукација за унапређење знања и вештина</i></p>
<p>П с</p>	<p>Мера 1.4: Едукација у предшколском и основношколском узрасту, јачање капацитета васпитно образовног кадра и осталих релевантних актера и подизања нивоа свести о значају остваривања родне равноправности;</p> <p><i>Показатељ 1: Број едукација намењених наставном кадру за</i></p>
	<p>Мера 3.1. Унапређени капацитети институција за стварање амбијента у коме се унапређује родна равноправност</p> <p><i>Показатељ 1: Број активности у било којој институцији на тему родне равноправности</i></p> <p>Мера 3.2. Развој и унапређење родне статистике, повећање доступности података и информација</p> <p><i>Показатељ 1: Број докумената статистике који имају мушко женске статистичке показатеље</i></p> <p>Мера 3.3. Континуирана и појачана примена родно одговорног буџетирања и повећање улагања у родну равноправност;</p> <p><i>Показатељ 1: Општински буџет је родно одговоран</i></p>

Праћење спровођења и вредновање учинака ЛАП-а за Родну равноправност општине Бојник за период 2023-25.

Спровођење мера и активности прати се на годишњем нивоу. Извештавање о спровођењу Локалног акционог плана за родну равноправност врши се за претходну фискалну годину до 15. марта текуће године.

Акционим планом предвиђа се институционални оквир за спровођење сваког пројекта појединачно, док се показатељи напретка утврђују на нивоу мера. Праћење спровођења мера и активности врши се преко квантитативних и квалитативних показатеља за мерење учинака. На нивоу мера дефинисани су показатељи учинка, тако да свака мера може бити образложена и квантитавино утврђена.

Праћење спровођења и вредновање учинака јавних политика спроводи се уз узимање у обзир података и информација добијених од свих органа и организација које су одговорне за спровођење мера односно активности јавних политика, као и података и информација које су прибављене из других извора, а које се односе на учинке тих јавних политика.

Годишњи извештај садржи информације и податке о резултатима спровођења активности и мера из ЛАП-а РР. Орган који је задужен за спровођење активности дужан је да на захтев органа одређеног од стране Скупштине општине, Председника општине или Начелника општинске управе, извести тај орган о резултатима спровођења конкретних мера или активности.

На истеку рока важења документа, надлежни предлагач спроводи ех-пост анализу ефеката јавне политике. На основу налаза добијених ех-пост анализом, вреднују се учинци мера јавних политика, односно оцењује релевантност, ефикасност, ефективност и одрживост јавне политике, у циљу њеног преиспитивања и унапређења, односно ревизије и даљег планирања.

Локални акциони план за родну равноправност општине Бојник 2023-25

Општи циљ: Побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности на територији општине Бојник, у циљу побољшања услова за развој друштва пожељног за живот и рад свих жена и мушкараца, девојчица и дечака.

Р · б р ·	Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери успровођењу активности	Рок за заврше так активн ости	Извор финансира ња	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у динарима		
							2023	2024	2025
Посебан циљ 1: Смањене родне разлике у запошљавању, науци и образовању									
Мера 1.1: Креирање програма који подстичу обезбеђивање нових радних места за жене									
1	Организовање обуке за описмењавање посебно за жене са сеоског подручја и ромске жене, као и стицање одговарајућег образовања	Механизми за родну равноправност ОУ	НВО, Школе на територији Бојника	2025	Донаторска средства, буџет општине	Програм 0101 Пољопривреда и рурални развој 451000 Субвенције јавним нефинасијским организацијама	100,000.00	250,000.00	250,000.00
2	Оспособљавање за коришћење ИКТ, за жене и децу, а посебно за жене на селу, ромску децу и особе са инвалидитетом.	Механизми за родну равноправност ОУ	НВО, Школе на територији Бојника	2025	Донаторска средства, министаеств а, буџет општине	Програм 0101 Пољопривреда и рурални развој 451000 Субвенције јавним нефинасијским организацијама		800,000.00	400,000.00

Мера 1.2: Подришке за започињање, развој и раст сопственог посла у већинском власништву жена

1	Отварање заједничког простора за младе почетнице у бизнису	Општинска управа, ЛЕР канцеларија	Механизми за родну равноправност ОУ, НСЗ, НВО	2024	Донаторска средства, Програми Министарства	Програм 1501 Локални економски развој 423000 Услуге по уговору		1,800,000.00	
2	Спровођење програма за самозапошљавање жена	Општинска управа, ЛЕР канцеларија	Механизми за родну равноправност ОУ, НСЗ, НВО	2024	Донаторска средства, министарства, буџет општине	Програм 1501 Локални економски развој 423000 Услуге по уговору		2,500,000.00	2,500,000.00
3	Укључивање младих жена са села у пословање, отварање пољопривредног газдинства и повећање видљивости и бољег пласмана производа	Општинска управа, ЛЕР канцеларија	Механизми за родну равноправност ОУ, НСЗ, НВО	2024	Донаторска средства, министарства, буџет општине	Програм 0101 Пољопривреда и рурални развој 451000 Субвенције јавним нефинасијским организацијама		2,500,000.00	
4	Спровођење конкурса за подршку иновативним пословним идејама	Општинска управа, ЛЕР канцеларија	Механизми за родну равноправност ОУ, НСЗ, НВО	2025	Донаторска средства, Програми Министарства	Програм 1501 Локални економски развој 423000 Услуге по уговору			3,600,000.00

Мера 1.3. Подстицање изједначавања времена утрошеног на неплаћени рад и промоција концепта рада на себи

1	Организовање обарозвање одраслих у циљу оспособљавања за запошљавање	Механизми за родну равноправност ОУ	Завод за запошљавање,	2024	Донаторска средства, Програми Министарства	Програм 1501 Локални економски развој 423000 Услуге по уговору	800,000.00		
---	--	-------------------------------------	-----------------------	------	--	--	------------	--	--

2	Едукација препознавања родних стереотипа и родних улога - родно освешћивање	Комисија за родну равноправност	Школе на територији Бојник, предшколска установа	2025	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 1202 Развој културе и информисања 481000 Дотације невладиним организацијама	120,000.00	240,000.00	240,000.00
3	Едукације родитеља ромске деце о значају образовања у марту месецу, пре уписа деце у школу (април)	Комисија за родну равноправност	Школе на територији Бојник, предшколска установа	2024	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 1202 Развој културе и информисања 481000 Дотације невладиним организацијама		120,000.00	120,000.00

Мера 1.4: Едукација у предшколском и основношколском узрасту, јачање капацитета васпитно образовног кадра и осталих релевантних актера и подизања нивоа свести о значају остваривања родне равноправности;

1	Едукација наставног кадра о родним стереотипима и родним улогама	КЗМ	Механизми за родну равноправност ОУ, школе у Бојнику, НВО	2024	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 2003 Средње васпитање и образовање		360,000.00	360,000.00
2	Програм додатног образовања девојчица за ИКТ и организационих наука	КЗМ	Механизми за родну равноправност ОУ, школе у Бојнику, НВО	2024	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 2003 Средње васпитање и образовање		360,000.00	
3	Каријерно вођење младих као припрема за слободан одабир занимања без родних предрасуда	КЗМ	Механизми за родну равноправност ОУ, школе у Бојнику, НВО	2024	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 2003 Средње васпитање и образовање			360,000.00

Мера 1.5. Едукација у средњешколском узрасту, јачање капацитета професорског кадра и подизања нивоа свести о значају остваривања

родне равноправности;

1	Истраживање о узнемиравању и сексуалном узнемиравању у школама, вршњачком насиљу, насиљу над децом у породици и других облика насиља и едукација о превенцији	Механизми за родну равноправност ОУ	Општинска управа, Школе на територији Бојника, Центар за социјални рад, НВО	2023	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 2003 Средње васпитање и образовање		300,000.00	
	Формирање женског портала од стране успешних жена за комуникацију и узајамну подршку	Механизми за родну равноправност ОУ	Општинска управа, НВО	2023	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 1202 Развој културе и информисања Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва 423 Услуге по уговору	250,000.00		
	Организовање радионица за младе, оснаживање, самовредновање, родно осетљиво родитељство, неплаћени рад	Механизми за родну равноправност ОУ	Општинска управа, Школе на територији Бојника, Центар за социјални рад, НВО	2023	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 2003 Средње васпитање и образовање	250,000.00		
	Организовање едукација вршњачких едукатора и даље пренношење знања свим младим људима	КЗМ	Комисија за родну равноправност, школе у Бојнику, НВО	2024	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 1301 Развој спорта и омладине 423000 Услуге по уговору		360,000.00	360,000.00

3	Каријерно вођење младих, као припрема за слободан одабир занимања без родних предрасуда	КЗМ	Комисија за родну равноправност, НСЗ, НВО	2024	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 1301 Развој спорта и омладине 423000 Услуге по уговору		360,000.00	360,000.00
<i>Посебан циљ 2: Смањене родних разлика у остваривању људских права и слобода, здравствене и социјалне заштите</i>									
<i>Мера 2.1. Унапређена безбедност жена и девојчица у јавној и приватној сфери кроз елиминацију свих облика насиља</i>									
1	Обележавање Кампање против насиља над женама - Организовање трибина ТВ, радио емисије и медијска кампања	Механизми за родну равноправност ОУ	Општинска управа, Дом здравља Бојник	2023	Буџет општине, Дома здравља	Програм 21-функционисање скупштине 02 Политички систем локалне самоуправе 423000 Услуге по уговору	180,000.00	250,000.00	250,000.00
2	Едукација о препознавању насиља и реаговању на насиље	Механизми за родну равноправност ОУ	Општинска управа, Дом здравља Бојник, Форуми жена свих политичких странака	2023	Буџет општине, Дома здравља	Програм 1301 Развој спорта и омладине 423000 Услуге по уговору	100,000.00	100,000.00	100,000.00
3	Отварање саветовалишта за пружање правне и психолошке помоћи женама које су жртве насиља са СОС телефоном.	Центар за социјални рад	Општинска управа, Дом здравља Бојник	2024	Буџет општине, Дома здравља	Програм 0901 Социјална и дечија заштита		600,000.00	100,000.00

4	Предавање о ненасилној комуникацији	КЗМ	Општинска управа, Савет за РР, Школе на територији Бојника, Центар за социјални рад, НВО, Дом здравља Бојник, НВО	2023	Донаторска средства, Програми Министарства, буџет општине	Програм 1301 Развој спорта и омладине 423000 Услуге по уговору		150,000.00	150,000.00
<i>Мера 2.2. Унапређен институционални оквир за развој родне равноправности и обезбеђивање равноправног учешћа жена и мушкараца</i>									
1	Обезбеђивање равноправне заступљености жена на свим позицијама одлучивања - Установити годишња признања за жене	Механизми за родну равноправност ОУ	Савет за развој општине	2024	Буџет општине, Програми Министарства	Програм 0602 Опште услуге локалне самоуправе	50,000.00	50,000.00	50,000.00
2	Формирање базе успешних жена које желе да волонтерски помогну младим женама по питањим родне равноправности и у разичитим областима личног разова и пословања	Општинска управа, ЛЕР канцеларија	Механизми за родну равноправност ОУ, НСЗ, НВО	2023	Буџет општине, Програми Министарства	Програм 0901 Социјална и дечија заштита		100,000.00	
<i>Мера 2.3: Унапређење доступности и квалитета здравствене заштите без дискриминације</i>									
1	Организовати кампање (штампање лифлета, плаката, медији и трибине) једном годишње за превенцију рака дојке, грлића материце, дијабетеса и других болести.	Дом здравља Бојник	Општинска управа	2024	Буџет општине, Дома здравља	Програм 0901 Социјална и дечија заштита		350,000.00	

2	Годишњи организовани мамографски и гинеколошки прегледи за жене "метаболички скрининг" (посебно за ризичне групе) са посебним освртом на жене Ромкиње и жене из сеоских средина.	Дом здравља Бојник	Општинска управа, Механизми за родну равноправност ОУ, Савет рома	2024	Буџет општине, Дома здравља	Програм 0901 Социјална и дечија заштита		300,000.00	300,000.00
3	Едукација учесника/ца на тему превенција ризичног сексуалног понашања и смањивање учесталости сексуално преносивих инфекција; оснаживање младих за одговоран однос према сексуалности репродуктивном здрављу.	Дом здравља Бојник	Општинска управа, Механизми за родну равноправност ОУ, образовне институције, НВО сектор	2024	Буџет општине, Дома здравља	Програм 0901 Социјална и дечија заштита	100,000.00	100,000.00	100,000.00
<i>Мера 2.4. Обезбеђење социјалне сигурности, смањење сиромаштва, социјалне искључености и унапређење доступности услуга социјалне заштите</i>									
1	Едукација младих жена ромске националности о стереотипима заступљеним у ромској популацији (брига о здрављу, малолетничке трудноће и бракови) Ангажовање едукатора модератора	Центар за социјални рад	Локална самоуправа, НВО сектор, Механизми за родну равноправност ОУ	2023	Програми Министарст ава, остали донатори	Програм 0901 Социјална и дечија заштита		300,000.00	
2	Организовање женски вечери у селима (вечери ручног рада уз тему дискриминације, препознавање и деловање)	Механизми за родну равноправно ст ОУ	Локална самоуправа, НВО сектор, Центар за социјални рад,	2024	Програми Министарст ава, остали донатори	Програм 0901 Социјална и дечија заштита			2,000,000.00

	Осмишљавање предства, перформанса, модерног стваралаштва на тему родне равноправности	КЗМ	Локална самоуправа, НВО сектор, Механизми за родну равноправност ОУ	2023	Буджет општине, Програми Министарства, остали донатори	Програм 1202 Развој културе и информисања Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва 423 Услуге по уговору	250,000.00	250,000.00	
3	Побољшати рад СОС линије за жене и децу жртве насиља и прихваталишта за жртве породичног насиља.	Центар за социјални рад, СОС	Механизми за родну равноправност ОУ, Локална самоуправа, НВО сектор	2023	Буджет општине, Програми Министарства, остали донатори	Програм 0901 Социјална и дечија заштита		1,000,000.00	
<i>Посебан циљ 3: Успостављен целовит и функционалан систем за креирање и спровођење родно одговорног буџетирања и родно одговорних јавних политика</i>									
<i>Мера 3.1. Унапређени капацитети институција за стварање амбијента у коме се унапређује родна равноправност</i>									
1	Организовање семинара за представнике/це политичких партија о родној равноправности	Механизми за родну равноправност ОУ	Невладине организације, Форуми жена политичких странака	2024	Буџет општине	Програм 21-функционисање скупштине 02 Политички систем локалне самоуправе 423000 Услуге по уговору		200,000.00	
2	Формирање женског волонтерског центра родне равноправности	Механизми за родну равноправност ОУ	Невладине организације, ЦСР, Општинска управа	2025	Локална самоуправа, Донатори	Програм 0901 Социјална и дечија заштита			1,500,000.00

3	Едукација новинара и новинарки за питање родне равноправности и родно - сензитивног језика	НВО	Механизми за родну равноправност ОУ	2023	Локална самоуправа, Донатори	Програм 1202 Развој културе и информисања	200,000.00		
4	Изградња институционалних капацитета унутар општинске управе за надзор, праћење и спровођења ЛАП за родну равноправност на територији општине Бојник	Механизми за родну равноправност ОУ	Скупштина Општине, Невладине организације, Национална академија за јавну управу	2024	Буџет општине	0602 Опште услуге локалне самоуправе	150,000.00	150,000.00	
<i>Мера 3.2. Развој и унапређење родне статистике, повећање доступности података и информација</i>									
1	Развијање и примена модела за вођење родно осетљиве статистике за све органе и институције чије је оснивач локална самоуправа у складу са Законом о родној равноправности	Механизми за родну равноправност ОУ	Општинска управа	2023	Буџет општине	0602 Опште услуге локалне самоуправе	500,000.00		
	Вођење статистике о угроженим групама (ромкиње, самохране мајке, жене у малолетничким браковима, жене жртве насиља)	Механизми за родну равноправност ОУ	Општинска управа	2023	Буџет општине	0602 Опште услуге локалне самоуправе		200,000.00	
2	Увођење система извештавања о стању родне равноправности у општини на годишњем нивоу	Механизми за родну равноправност ОУ	Општинска управа	2023	Буџет општине	0602 Опште услуге локалне самоуправе	500,000.00		

Мера 3.3. Континуирана и појачана примена родно одговорног буџетирања и повећање улагања у родну равноправност;

1	Едукација на тему родног буџетирања за доносиоце одлука у локалној самоуправи	Механизми за родну равноправност у ЈЛС	Општинска управа, Национална академија за јавну управу, НВО сектор	2023	Министарства, Донаторски програми	Програм 21-функционисање скупштине 02 Политички систем локалне самоуправе 423000 Услуге по уговору	150,000.00		
2	Увођење родног буџетирања на локалном нивоу	Општинска управа	Механизми за родну равноправност у ЈЛС, НВО сектор	2024	Буџет општине	0602 Опште услуге локалне самоуправе		200,000.00	